

Јана Алексић

АРИЈЕЛ АНОНИМ

Књижевна награда
»Новица Тадић« 2018

Едиција
ПРИСУСТВА
Књига прва

Уредник
Драган Хамовић

Рецензент
Никола Маринковић

Покретач и покровитељ књижевног конкурса и едиције
Министарство културе и информисања Републике Србије

*Јана
Алексић*

АРИЈЕЛ АНОНИМ

Завод за проучавање културног развитка
Београд, 2018

Време прошло и време будуће
Допуштају само мало свесности.
Бити свестан,
то није бити у времену.
Томас Сџернс Елиот

Негирање мртвог је
негирање саме смрти.
Вилијам Т. Волман

Шта ће човек,
мора да заборави и на мртве
и на ране и на срамоте,
јер човек је челик, још тврђи.
Драгиша Васић

Аноним

*Бојим се да зајочнем ову елеџију.
Некмоли да је завршим.
Танких усана, тврдој лица,
исеће њушке, вучје ћуди,
посидах Аријелов доушник.*

*Ошкад осванух на рушевинама
Песме за коју се њнуло,
златом окивало.
Од сећања сам саздан.
Ништим оно што волим,
поути разјареној змаја,
Узносим што презрех,
док хронично исцрљена моја шела
храмају по историји.*

Косац

Будим се зорама непробуђен.
Аријел ми је сапутник.
Његовом погледу ништа не промакне,
с њиме пропутујем цео век,
сањив по пепелу.
Шапућем пегама:
»Нико те не зна,
Нико не примећује.«
Ипак, склањам се непрестано,
говорим тек титрајем ветра и фијуком косе,
мален, још се смањујем.
Пеку ме жилице оловне траве,
миришу свечана тела,

привиђају ми се густе даљине, меко тло
мада, стежу ме речи потоњег света.
Дозвољавам Аријелу да пева,
док истрајно изнутра тихујем.
Моја тишина ће једном озеленети земљу.

Аријел

био сам велика бура
једина вода која сћира њовесни њесак
на њујку свејта од малена
дању виђао круне, којља и зајреје
сћејнуће и увијене зглобове
у зеници једнако чувао одсјај косију и злати
истиу искру лажи у сћрашљивим сенкама
ноћу сањао ије око вајре
лаке ноје младића и девојака
снојље осмеха на њољу
и крујне очи звезда
био сам свака душа њолейела у њрудима
ружа и змија, шћай и челик
њојон једној свејта
јер делим се у себи и њједињујем у себе
у рају и њре раја, у сваком мију
видели су ме мноји – зајамћио ниједан
кроз мене дозив њокојника
Аријел сам и ѡребивам
за човека који ће се винући

Земља

Пуцкетају кости, кошчице

Тло ово Црвено
Испошћено
Још увек живо
Вековним ходом сам поравнао
Удубио његово надуто тело
Напустио
Скелет негдашње њиве
Раскрчене шуме
Завичајног пропланка
И даље крчка
Пода мноме, нада мноме
Мноме

Земља приповеда

Чујем грицкање
Налик семенкама под зубима
Зуб времена и ратар
Зебем, ипак, јер окраћао је
Корак који ме преноси
Ноге омлитавеле
Милују калдрме
Облоге натопљене градском влагом

Војске гњече и секу
Не змију не коров не жито
Не траву

Из тла дишем
Неравномерно

Из глине се издижем
Упућен ка неосвојеној тврђави
Зар вековима
Кад царство је у мени

Само уздаси, уздаси
Потражња кисеоника
Златног праха

Земља ђунђа

Мошти су крклале
Издисале издисале
Даривале спокој
Костију шум
Кости костима
Моје належу на њихове
Одзвања из утробе
Пулсира
Колона одужује
Уздах издах уздах издах...

Земља озарује

Воли

Снује

Пепељушу црвеницу смоницу
Постојано блато у небо
Додирни га, песниче
До уснулих покровитеља добацаи
До дуго очекиваних примирја

Земља је жилава

Помамиће се

Разирајши

Аријелов Атентатор

везујем овај стих
као пертлу похабаног човечанства
превише километара прешао
у анархичној души
прекасно рођеном
прерано притешњеном
за сва замешатељства његових шегрта

бунио сам се
уперити је прејак принцип
по њему је лако мокрити
са њим мучно пробити се
до уточишта Песме
у тој хелији клинописца

председавам Сабором глодара
моја блага вест и одсечан гест
отопиће позлаћене царске решетке

за један век неко ће искупити
пресуду милостивог судије
многи се одрицати
стидим се будућим кривицама у инат
исто је њима и мени

само врућица топи ово мало меса
што ће разапети
пред првим невидљивим бајонетом
угасиће жеђ отровним мехуровима
правдаће се уцењеним речима
аманетом обешених глава
неће се питати на уштрб које здраве воде

погажене крмачама и вепровима
гризу их те у идеји сатрулеле кости
Атентатора

добро дошли на обилну трпезу богова,
од мрвица бившег наречја
са ћелијских зидова сливају се признања
наједимо се себе до последњег слова
у рупи од Аријеловог барута.

Првопозивац

Светле мора, шачица уздаха
моје строге жене на растанку.
Има време кад се сеје,
и кад се пушке пуне, ножеви оштре.
Има време раскрварених жуљева на стопалима,
гнојних одлука.
Време које треба прегрмети.
Гуши ме мирис белих бреза,
угажене траве.
Сакат, ево, будим се из тишине.
Ущущкан стасалим кукурузом,
испод површине капака и бола,
овог 19. августа под Цером.

Ратница (непозвана)

Начула сам – у близини дише звер.
То је тек крик у мени што спава.
Промрзле ноге ураћају у снежну пену.
Хоће ли ме овдашњи гребени померити ка пучини.

Вековима сањам неку трулу јаву,
носим причу о бомбашу, болничарки и чистачици.
Да бар једна година прође без раздражене зиме.
Упорно нас кажњава што смо на обалу насукани
сирочићи.

Или је то само трептај: више нисам у близини
девојке са плетеницама, дамице са књигом.
Пропламсај живота који вучем са собом:
мој сан, моја јутра за спокој другог.
Умела сам да разбацујем земљу, крпим кожу,
нечије голубије срце.
Бар још једном да будем:

Милунка... Василија... Софија... Флора... Роса...

Циљам ка миту о зеленим брдима.
Ја, весталка у окрзаној униформи.
Ту одећу још увек знам да носим.
Као спрему за удају са слободом.
Коју нисам у овом снегу сусрела.
Тим сном ми је збиља обасјана.
Чуда ли – угреја ми звер однеговану у грудима.

Војник у рову

Данас сам ваздух, грчевит и таман...
Стегнутих прсију борим се за урлик... Где сам?! Из
позадине неко:
Ужарени новембар, година ђрознице и улџиматџума
Зима џџџи чула за ејске џризоре...
Ваљда је јутро... Рупе међу искиданим влатима...
С оловом по лицу, еполетама, немиру... Плавом...
С Милом плетем венац јесењих хризантема...
За њену косу у коју продирем...

Извештај с увиђаја
(јесен 1914)

Причају да облећеш и да нас пратиш.
Мада ме сумња спутава,
Теби реферишем.
Послодавац по записник није послао.
Умеће је чути моју верну тужбалицу.
Она пара уши, нагони на страх,
одриче наше врле намере,
комада нас, укида.

Ка којем небу с крцатим ковчезима?!
Узорака, ненадано, напретек.
Док мирољубиво и кротко
ходам по убогој земљи сељака
и глувих ентузијаста
с Твоје стране приче.

Раствори прах од урушених зидина,
Почисти, Аријеле,
младе престонице, мале градове,
пупољке модерног човечанства.

На језику детета под рушевинама,
обраћа ти се људски прах, полудивљак,
моја узрујана маленкост,
Арчибалд

Сведочим о живим сликама
Поглед гори
Руке су ми кукавичке иако за правду приковане.

*дивљамо, улицкани
на меком ѿрбуху
изван ѿрецизно уцрѿаних ѿраница
разбрајамо
неке оѿаке људе
нечије кривоноје жене
нечију мусаву децу.*

Тражим Аријела у последњим залихама детиње вере
да проспе густу, бучну кишу
на ту раскошну Мачву,
до последњег пилета, јабуке,
фетуса:

*Догола сам, Боју се молим,
У ружно време,*

Ој, дого, ој доголе,

*Дај нам, Боже, сѿрашну воду,
Пусѿи дажд на сушне душе,
Поѿој нам ѿриреди,
Да нас сѿере,*

Ој, дого, доголе

*Црна догола Боју се молим,
На језику ѿлемениѿој варварина,
Анри Барби*

Дела оспоравају
запис за који се држим.

Зуби цвокоћу, губим координате.
Смутише ме предања.

Посумњао сам, Непостојећи,
последња снага моја,
да је затечена рукотворина
залог лепшег станишта,
чију макету поносно
пронесох у великим колима.
О то обећање, поверовах, грабиће се нејач
и миротвораца и закланих,
након што се и ови извештаји разлију,
под мрком кишом уморног Аријела.

На језику жртвованог јагњета
Џон Рид

Чета

Безимени:

Е, свега ми, хоћу у уџбеник!
И Карађорђеву звезду на грудима!
Што дреждим ледених прстију,
Безимени надничар,
Овде на Безименом брду,
КАО НА ВРХУ СВЕТА;

Заусишављени:

У повлачењу у нападу на себе
Од себе
Још увек горд колико сам кракат
Негде јесам кад овде нисам
У лапавици маглуштини

Занесени:

Израђају боје из невидине...

Грле ово мало дрхтавице...

Куда кундак се отима?!

Куда зеленко?!

Из шуме са неба?!

Резињирани:

Овде се више не одазивам,

Не питам,

Не поричем,

Само проверавам сведочења:

Једном нас ту, где нас негда било, неће бити.

Занесени:

У смрзнутим прстима на обарачу,

У ужареном срцу,

У оштрим бајонетима,

Безимени:

У подножју на зацртаном положају,

КАО НА ДНУ ПАКЛА,

Резињирани:

С рукама према спасеном,

Заусијављени:

Чујем: »Пуцају (нити).«

Кажу: »Пуца се!«

Зове ме: »Пуцам!«

Безимени:

КАО ЗА ИСТОРИЈУ

КАО ЗА ЗВЕЗДУ

(Не)споразум

Не осврће се Тај на моја непрестана молитвена бдења?
Није, брате, морало овако.

Зар ме једноставно не ставити пред баналну цев,
излизану оштрицу,
прекорни мук,
набујали страх,
мржњу хијене –
Његовог порицатеља,
презрелог познаника?
А зову га »Преблагии«.

Извршавам задатак,
Војни, људски, Божји.
Познаје ми кретање:
као покорни носилац звања,
начисто нестајем.
А не зна Тај:
Нема мене – нема ни нас.

Он се, замисли, подсмева мојим изборима,
слади се мрцварењима, узалудним изгинућима.
Нехајно одлаже и преиспитује
реликвије части.

Коначно, изневерава договор,
велику идеју Сабора.
До последње битке, пресудног пуцња,
ушушкан у икони, у срцу
војника од једног комада.

Заћути и презре и овај претекли грам,
појуће зрнце.

А видеће тај:
Биће мене и без нас.

Зар ја крив што су Га прозрели
пored мене прозорљивог?
Зар, пострадали, да испаштам
за каменице, испљувке, псовке?

Па опет поверујем у Његову игру »Монопола«.
Рука која води по пољима
кружи међу нама као невидљиви дух,
као подметнута тајна – притајена Еринија,
не и сочиво да разазнам
где се окончавају Његова задужења.
Са том сламком једва изван тла,
чак и кад се саплићем
и гутам муљ.

Ипак, Он упорно отежава.
Сумњичави исповедник постаје иследник
дугорочне кривице Творевине.
Пориче росу, љубичице, снег, свог сужња.

У реду, кварим хармоничну слику,
довољно за смакнуће,
због којег ћу, без пардона, порећи
Његове легендарне улоге.

Грокћем Му на увце.
У блату губим све странпутице
и прохујале одбране.
Чак и за оног што ће после мене
укорачити у рајски врт.
Он – глув.

Спречава да му ове кости заветујем.
Вели: »Друго време – други свет,
другачија смрт, песма и лаж.«
Дуже, дуже, од овог тренутка славе,
кад дах ми је унапред ускраћен.

Мени, војнику Дринске дивизије,
Првопозивцу.

Ни јуче док бејаш жив,
ни данас кад падам,
већ сутра кад ми и помен сахране,
стропоштаћу се у историјски катао.

Сумњам у досуђену улогу,
јер нисам бриљирао
јер нисам запамћен,
омео ме је,
баш Тај, због којег се прописмо,
већ упокојени пре моје убојите исповести
и прве љубавне изјаве.

Ајд', за помен наших душица
и Његове Истине!

Аноним

*и би ілад у тишини
на војничком таину
с марљивошћу подвижника*

*ілодаћи своју кості
јалову жалості іураћи у себе
ради ірекојаної іробної месіа
као ниједної
іусіињака-освеіника*

Аријел

*Коса замрљана остіацима ікива,
разлеже се іо ірави.
Венозни кайци без іоілине сна.
Жмурим искључиво у себи.
Када бих се у једної скуіио,
довољної овом јоіунастіом свеіу!
Бојим се іужбалице, колико и химне.
Повлачим се из виіешке зоне
а срљам у реч,
да ме диіне, завиіила и немилосрдно баци
у древни долаі.
Обделавам у іоремеіеном ценііру за равноіежу.*

Косац

*Сужањ сам и владалац
збијене црнице, великог блата.
Напуклине прошлости пуне се у мени*

ужареном лавом једа.
Личим на анахорета
чије име (пре)чух у сећању,
и на барјактара што вођаше ме
до пера, ножа и пушке.
Уписан на зиду, на барјаку:
»Од првог блата земље
Саздаше човека последњег.«
Жари ово знамење.
Палише га онолико,
никако да изгори.

Другопозивац

болели су ме ровови и грумени
управо када се истурих
понад земље, изван бола
био сам страшљив
то бележим
пахуље у смелим очима
ниште успомене
не снатрим, не измишљам, не кривотворим
само присуствујем тајнама оних висова
у мени пређених испод мене закопаних
уписујем да човек је тајна најстрашнија
од самог себе зебом

изнад мене песме дођу ми преблизу
»мисао једну горку хоћу да разобручим,
макар у пола гласа.«
мисао што реч ми гура у вечну немост
не храмљем! не храмљем!
чује се синкопа корака у трavi
а нема стабиљчица – само трње и један пут

Песник у повлачењу

Saga је време да омиришем земљу
Кадрирано бресквино небо
Пољско цвеће да сачувам у ноздрвама
Да преживи све климатске зоне
Тужни издајник – не уmem да се сећам

Моје saga
Храпаве беле површине
Телеса се таласају
Мењају боју
Топлокрвни загрљај

То моје saga
Згрчено срце, премор, отпаци
немир мој узгојени

У мом saga сакупљач сам костију
Принудни апостол усуда
Ватра има преоштре очњаке
Да бих се помирио
Примирио ритам црне косидбе

Да ми је да ово преосталог пркосног семена
расејем дуж утабане стазе Европе
Пре него се скоре отисци цивилизоване звери
ИЗДАЈЕ
Рука ближњег – свраб још упорнији
»Туђа војска не доноси слободу«

Песник сам који шкргуће зубима
Посредник вољан да забележи
Слаб да разуме мочвару, блато, снег

ИЗДАЈУ врлијих
Само велики див пролазности
Гази по бојиштима
Плива по водама
Гризе, убада, зацељује

Смејао бих се, али беда није банална шала богатих
Псовао бих када би ме пресуда изненадила
Ћутаћу на матерњем језику циника

Зрнасти стих носи велики презир
Не уем да се надигравам са великима
Јунацима и боговима
Шкрипи стаклено море
Самотно очекивање
Пријатељска ИЗДАЈА најмилија
У самоћи народ
У самоћи песник

Б Р О Д!

Слово у зрну страха дочепаше га!

Официр; ваљевска болница

Просто, просто...

Заболела је испод мишке
Нисам препознао тај топли талас
Који ме носи ка свећи

Гори

Појашњава ову болесничку собу, кревет, лица
Ово тело, више не моје, не официрско, не цело
Пуни речи на ивици бунцања

Кандило

Још се држим за магновења
Не напушта ми се животно пространство
Али, кристално су јасна упутства са спокој,

За покој ове танане душе

Позивам је к себи; лепа је моја изненадна гошћа
Мимо стереотипа о њеној неумољивој величини
Улази без накита времена
(Лакше је препознају они у рововима, на бојишту,
Зелена је и мами жућеном песмом сирена
Током успорених сати)

Мази ме и облива

Приноси, наизглед, титрави пламичак мојим
подочњацима
Шапуће да жели ме, самог, душевног, целог,

Тако просто!

Побуњеник

Мрклина једна дрска!
Неком крвавом прашином заклонила ми звезде.
Миљенице овом слепом оку.

Мркина једна подмукла!
Прикраде ми се, па ме прати.
Стегне око рамена.
Па око паса.
Као младу девојку.
Притисне ме.
Да засијам.
Да ми главуца забруји.

Због ње ћу на робију, свега ми!
С овим пиштољем у прво тело.
Које ми у прашину уђе.
И на Бога.
На нишану ми још од првог окршаја.

Да служим казну под она сунца.
Само да ми не затрепере.
На путу из тамног вилајета.
Ни у углу сузе!
Ругате ми се, музе тмине!

Шта ће ми, на крају, те намигуше.
Да ми осветле беспутне моје видике.

Мрклушина та ћутљива!
Између несталих
И мене, осуђеника за уморство
с колективним предумишљајем.
Или из нехата,
Од 1915. помраченог ума.
Циљам, срљам.
Слепац преко планина.
Скапали преко вода.
Просјак у туђини.

Отписани са медаљом на грудима.

Мркино, склони руке с мене
да те не поједе мој мрак!
Да те не одробијам!

Краљ

Морало је тако... (не)људски...
Бора-каџон; лице-задебљала кора;
Перје накострешено:
Гавран сам.

Сви пропусти су у календару,
Сећања у бележници,
Владар сам кљастих, убогих, јуродивих.

Заволео сам путању овог егзодуса;
Припада табанима бившег света,
Гвозденој сељачкој кожи,
Земља олујних – сада мрестилиште бубашваба.

Сви табани Балкана –
Толико вреди ова мрва слободе,
Да нагојимо омршавелу веру,
Закаснелу вечност,
Избављење са којим је горко пред претке.
Памтиће ме по последицама.

Волим ту земљу као нокат дива,
Што се горди у теснацу, међу набреклим мешинама:
То ми је преостало да замишљам.
У заптивеној бележници:

»Ја, безадужбинар, до коначне речи!«

Наступају многа неопрана праскозорја
Магловити потези, скупљања душе...

Још једном ћу се умити

Непослата пошта

Кћерки:

Не чујем те у заглушеном срцу. / Прескочене капије и
плотови. / Много пређених граница. / Печати прозивки
и понижења. / Исувише јаука, кћери, сине! / Бубна опна
пуца. / Огрубело срце заспива. / Ех, да нисам човек, / Па
да га нема / Сурвавање у рупу било би лакше. / Овако све
је хумка. / Етерично само убого тело. / Растезаше га кроз
историју. / Живи, и кад ме сахрањујеш, / Бар ти ми, ти.

Сестри:

*Ружне ране ујрљаше ѿвесмо
Кришом јој оишех из сна
Причала ми је –
Она уме да сања за све нас
Заио се ѿрејусиш задимљеним ноћима
Пришајеним зимским ваиџрама
Соицивеном невиделу
Заио наирнух на демоне ѿриџравне да ме изобличе
Да ме зиrome
Јер, знам, сањаће ме како косим
Како леиш између воћњака и ливада
Берем белошљиве, кидам канџарион,
Нуишам је ѿруменчићем шећера
Слива ми се млеко низ браду*

*Бело као недољубљене дојке
Плеишље која ће ме од ноћас сањати
У свечаној одежди
У белим ноћима
Жени којој сам ошео све будуће ноћи
А нисам љоклонио
Ниједан сан*

Кад јој ово писмо будеш читала,
Поручи јој да је рат само махнито сновивање
Житеља хроничне несанице

Братићу:
Да ли јој је коса порасла?
Биле су то најдуже кике у селу.
Плела је хитрим ножицама.
На Литије, у црквеном дворишту, у колу.
Док ме је оним бистрим погледом
Чедно плаво целивала, уздизала.

Да ли јој је глас снажан и крепак?
Песма грлена одјекнула у други заселак?
Да ли јој се поклањају шљиве, дуње, јабланови,
Подастире трава кад запева о ливадама и ладу
И бере, бере, бере љубичице
Да ме угости бојама и мирисима?

Да ли су јој руке огрубеле?
Мада од мене може више да издржи.
Она не губи, не посрће, не открива.
Само хитро доноси, односи, сади, плеви,
полива, отплиће, шапуће.
Само неприметно, без напора олакшава.

Да ли јој на данашњи празник
Овако тром, остарео, отежао,
До пола тела у земљи,
Без гласа и без песме,
Грубе коже, црне браде,
Кржавих зеница,
Могу однети љубичице,
Расплести кике, обојити небо,
Ово немо које се неумитно љупа,
Обрушава,
А нигде лада нема?

На пустом пољу
Пољу као ниједном
Повео сам глуво коло
До следећих Литија
Не ломите јој гране
Не кидајте јој цвеће
Нек се њен свет плави
Због живог мене.

Вољеној:
Свет је настао из нашег свитања. / Свет обданице. /
Носталгични пејзажи, драга, / у мени сада као на пучини,
/ сажимам се у бескрају.

Чежња је време / у које се нисмо заједно сместили, /
где се изнова мимоилазимо, / погледом у исто небо, /
различитих боја: за тебе помодрело / од чекања. / За мене
пребледело, беда. / Сећање на оно наше праскозорје, /
кад чинило се дан ће трајати.

Не тугуј кад отвориш / чипкани сунцобран за одлазак
/ до прве поште, / иако теби, / пуковници, / неће имати

ко да пише. / Извезени зумбули мирисаће / до ових
бљузгавица, пртина, острва, / мада одавно распознајем
само мирис / барута и изнутрица.

Откриваћу твој лик међу Албанкама и Гркињама / на
хоризонту, у кишама, у водама, / причаћу ти стрпљиво,
ордењем и споменицама, / како ишчезле су максиме у
које смо веровали / истом снагом којом смо сумњали /
док болно, интензивно, најплавље / почива наше свитање
/ на овим светским веригама. / На разрованом рељефу.
/ Под нововековном расветом.

Државна тајна

Араг

»Моје је утишано«

Мауџхаузен

»Моје превиђено«

Ашах

»Моје прецртано«

Браунау

»Неизречено«

Добој

»Оскрнављено«

Кечкемеџ

»Ућуткано«

Вац

»Угушено«

Дрозендорф

»Удављено«

Цейлег

»Прогутано«

Болдоїасоњ

»Раскомадано«

Шойроњек

»Утуљено«

Нежидер

»Истргнуто«

Нађмеђер

»Отписано«

Пловдив

»Затрпано«

Нојзидл ам зе

»Затурено«

Рабс, Хајнрихсірин, Карлишјајн...

Спискови и коментари

Аријелов логораш:

Хроничару,

Не веруј иријоведачима

Ни јесницима

На нама се масћило суши,
Пайир цеџа, свећа ѿси,
Архиви масно ѿре,
Неке шайџе су ѿрескуџе
Клинасџо ѿсмо на калдрми, ѿрџини
Посиџају нас ѿейелом од оџмице
И ѿрейечене дарежљивосџи

Не сведи само на сџисак,
Цивиле бескућнике заморчиће
Лица од воска, ѿверенике Косца,
Равноѿравне, од ѿрве до сџо ѿрве
Наше заражене изнуџрице у ѿећи

Пиџања уџуљена, не одзвањају
Анонимни оџвара ѿесџаменџ
Прича-океан, сећање –икџус,
Кљуцкање, жиџање слуџње
Осушена врелим ваздухом ѿолиџике
На којој ѿолици одседа дуџа исџориџа

Јаџње с одсеченим језиком
На џасу џеразиџа
За беле руке и чисџе рачуне
Помени ове забезекнуџе душе
Проџо, ѿриљежни ѿоџисниче!

Нова насеља

Ми, џајни живоџ једној народа
Недоказиви докуменџ
Славни реџруџи без мунициџе
Позвани, ѿрви и ѿоследњи,

*Из лежишћа
Линдриховица, Оломоуца, Тренчина,
Олишанскоја ģробља, Кавалије...
Неких »нових насеља на језеру«
Преораних, ģреображених
Под ģравим уїлом
Под ģравнашћи конац*

*Као ģеїави ģиифус,домино ефекаїї:
Један за друїим, један уз друїої
Као зараза савесћи – ловимо исћину
Проналазимо црве
Нека елеїїја се шири ģо забрану
Задриїле краљевине
Махниїше рейублике*

Путник

Задимљено сунце
Бразде незасите црнице

*Зар залуд до древне слане баре
Бар једном на карћи?!
Зар залуд ожалошћени и када срећни?!
Оживљени и када изїинули?!*

Поклањати једва ослобођени милиметар.
Бранити већ одбраћену грудву.
Заборављати отмицу тек прочишћеног ваздуха.
Лако је комадати запуштено имање.
Јачем одвајкада све дозвољено.
Тешко је изнова савићи оболела леђа.
Да бих се држао за ивице свеїа.

Моја војска дом носи са собом.
Покућство му је нада и очај.
Условљени пристанак разара угашено огњиште.
Само сам ућушкани Јов.

С источне стране плавне реке сродника
Због неког ненамиреног дуга.
То није моја мржња.
Постојаност мимо свега.
Јер јесте и кад је нема.

Ово је време првих сумњи.
И надљуских апетита.
Живописних ношњи, домишљатих маски.
Улог за учешће и овога пута – образ.
Намножени уступци, *срце сћари.*

Наилазе дани усправног ћутања, кривог бележења.
Жмурења, покривања, скупих обећања.
Мојих учесталих астматичних напада.
Бићу искључен већ у првом кругу.

Одустати од зелене ширине – јединог удаха.
Удруживати скрхкано, исцепкано.
Није исто папир и трава.
Заливати саднице раздора на једном тлу.
Целивати надланицу целата.
Чији блајослов да не ђоклекнем.
Кад љубљени надиру,
Мученици се повлаче.
Њихове душе дуже трпе.

Ово је време првих ислеђивања.
Слепог праћења епохалне корачнице.

Учестала оглушивања о наређење срца.
Моје сам издао одавно.

Наилазе киселе кише.
Ослушкујем прећутане молбе, наредбе.
Само да успавају аждају у мени.
И потопе племените пријатељске понуде.
Моћни, дарежљиви, незасити
Цепају и подебљавају.
Зазиру од мог светог пламена.

Ово је време последњих витезова
С лица земље нашим сребрњацима.

Аријелов војник

Летео сам – веруј – ове зиме/
Цео приказ у мој малени ум је стао/
Та лепа тела/
Шарени удови/ разбарушене косе//
Та лепо непомична тела/
Док дим се пени из њихових полуотворених уста//
Та лепо непомична тела, као слова
На зеленом папиру//
Ево, носим их косцу у пећини
За речи суште/ за мелем песме//
Крила ће моја све поднети.

У болници у Бизерти

ноћас су ме изгонили мртви
из постеље, из лаког сна,

мог малог паравана за пресвлачење коже
одзвањало је голубије срце
туга и опомена у хитром ходу кроз деценије
пред мојим капцима, меким и тромим
бусени траве, кратери, црне рупе сећања
»радост зулума, згаришта и шума
и горди безбрижни осмех убица«
ноћас у срамежљивом телу
не знам где сам затурио срдачну реч
само боли неко »МИ« у слепоочницама
док месечарим по круговима пакла

Пошта

Морало је тако, мој Љубомире.
Преко ноћи засађене бодљикаве жице,
козја стаза наде.
Наједном, наши пропланци – станиште лешинара.
Док животариш на наспрамној обали фронта,
заголицан ватрама и брзим нестајањима,
избора у позадини било је све мање.

Месечарим и корачам
Не буди ме, љутице, нећу полетети.

Син земље

Јавио се јутрос Бог,
Главом и брадом,
На овој ледини,
Стврдлој, скврченој,
Штипа нека густина,

Ни прст да назрем,
Слеп у свом времену,
По наређењу.

Јавила се блиска слика,
ка тамо руку да пружим,
ма, цео да се прометнем:
оїњишиє збијено.
ниска шрїєза
врела йоїача
млади кајмак, жубор млека
радосно месојеђе
деда їреје врућу
наздравља великом їразнику
рођењу најмлађеї наследника

Отпеваше коледари,
Небо се отворило,
Лани и данас,
Снег полегао,
Благо лето наступа.

На окупу да сте ми.
Скуїићемо, узбраћемо
Калечићемо, ђећи ћемо.

Зграбила ме густа зима,
Јави ми се, благи, стидљиви,
Помилуј ме једном барем,
Прогледао бих, поорао.

Светкујем у далеким водама.
Помени ме, оче мој!

Крста

Аријел

био сам људно сећање
кад задах лакої заборава
љриљискао је слепоочнице
а жељелаца ни на видику
услијаним пољедом размичем облаке
расејавам мокру кишу
по ужареном даху испуцале земље
љамо 'вамо после љрмљавине
за љруженої, укољаної

био сам брус и белеџја
залої љачної ољкоса
расковане љодине међу класовима
скуљам кишницу са безбрадих образа
у мени змајево срце
ризница снова о слободном љаду
безазлени љолуб кључнуо је мудру змију
осљавивши ме без језика и шаре
пољмула љесма о млечним сунцима
мада крхка аура љрољоведника
не належе на дозиве из уљробе велике мајке

љреда мном расљољљене шуме
љнојни љравнаљљи чејови
један косац, мноје војске
љреносим клешве бољова
обећања фараона и саљраља
изливам љиљуле и мач
изображавам свештої уљодника
у вољу неклои у љраљљиоца

љреображавам луљљалице
зайиљљаної у смелої

поклеклої у чилої
хромої у брзоноїї
наводим караване ка изворима слајке воде
иако су ми устїа љуна љустїињскої љеска
бришем мисионарски белеї
са орошеної чела
испїрачавам љред бахатїе цевї, љоспїиђене косе
љошїскујем се

чаробњак за љреумљење
служим анонимної рајсода
од њеїове исповестїи моје оїлодане наде
оїрљано љерје
на сваком оїлувели човек

враћам їа, љрошїераної из љишине
док ми љуїїо љрошїивречи
замахом уз веїшар, усїоном,
до љрве избє и љоследње їранице
Аријел сам, испїрајаћу.

Косац

Крвари трава под оштрицом косе
Располућено зелено телашце
Хоћу ли већ сад испаштати
За све моје будуће косидбе?

Волети отацбину
Упркос грубим одгуркивањима

У бесправна странствовања
Покошена Влат спасава огњиште

Закопано достојанство
Погинули ратник будућност

Твој сам послушник, војниче
Путник другачијих снова
По налогу прозорљивих шахиста
Иза мене људски талог
Испред мене минско поље
На пола пута између два откоса
Зар је чистина у том пресеку?

Стари запис
Више пута преписиван
Обистињује се у мом пулсу

Пад Аријела
Закона и Људи
Пресудиће ми растиње у мочвари
Усамљен у историји
Што ће ме разапети.

Мали болничар

Послушно трчи од једне до друге
болесничке собе.
Обилази замукле, зблануте, ускраћене.
Ослушкује испрекидана дисања.
Нуди им осмех дечачког присуства,
мимо ратног поретка.
Завоје на изгнаничке болове.

Цео Аријел у обличју осмогодишњака.
Све људско му је блиско.

Другима убризгава светлосне дозе,
заборављајући снове о летењу.
Овде је поремећен распоред узраста.
Његов детињи дан прераста у ноктурно.

Легенда о копљанику и немилосредној аждаји
најједном ратни роман изван фантастике.
Обе стварности су с неизвесним крајем.
Гледам га како се врзма по
великој причи.
Наш мали болничар све би да подигне:
упале образе, срасле усне, жуте кости.
Они ће спасити бајку за њега.

Ни оловке ни папира
да му из нашег мимохода

исцртам оклопника с Аријеловим крилима.

Још увек будна,
Твоја Катарина

Милош

кренух с воловима
ватреним ватреним
у запрежним колима
јединим имањем
по своје следовање рата

оставих их у пустари
великим и малим медведима
псима вуковима

угасих њихов пламен на небу
докле сељачки поглед допире

Живадин

мећава
па ипак пођох већ трећи пут
да погинем да не убијем
да помогнем да не побегнем
да оздравим да не окопним
приморан да се уздам у то нејако што сам
презрех случај стару издајицу
подметнуо ми је мач
и танку кожу
за грам младости

Сима

Неразуман, иритантно неразумљив
Након мојих младићких срљања, одступања
Пловим по пенушавим водама
На броду »Regina Elena«
Сваког тренутка очекујући еолско острво
Замку сирена, гостољубивог Ејета
Нову халуцинацију

Хроничар ће лагати
Да сам херојски ухватио смрт за врат
Проказао лукаве замке
Да се подразумевам
Из згаришта на другом језику
Из мита прохујале епохе

Као егзотични полуварварин
Или млади племић, недоучени официр
На свим фронтовима гинемо исто
Волимо различито

Живадин

деветнаест година је гурало
преко планина мора пакла
жељан светлосне ерупције
преплашен и неустрашив
кидам речи
нити ће наставити сапутници
замаскираћу огреботине
закрпити прње
Невеста ме чека на Виду

Милош

Растко, генерацијо, уразуми је за мене
кад ме обузме у брачној постељи
твој сам неокајан шести дан
одело без младожење

опевај ове промрзлине, приштеве
убојито сећање одзвањаће тек као дрвени коњић
бићу Волар звезданих песама
потеклих са сневаног језика
с друге галаксије

Вукашин

чујем реч • угушиће се у мени •
шушкећем од рођења •
муцам од прве експлозије •
са мојих усана • отпадак •
коначно • дуг мук •

имам воље • ипак • да научим војнички речник •
синтаксу рата • интерпункцију погибије •
да спасем шифре и поруке •
али разазнајем • откривам •
говорим • међутим • на наречју снега •

око мене вршњаци • каплари • ђаци •
причају • парлају • глагоље •
скупе • недостижне језике савезника •
ћућоре • надгорњавају • уновчавају •
бојимо пепео • разгаљујемо стене •
позлаћујемо врлети • успоне • поноре •

вишак тишине •••

наједном након наглувости •
француског • италијанског • енглеског штуцања •
ми их српски молимо • кумимо • заклињемо •
и Бога да откочи наше замрзнуте вилице •
пропричајмо да испадне бар један слог •
с њиме ћемо лакше ово потуцање •
наше сметене трагове у снеговима арнаутским •
недостајуће стопе за повратак •
само не истим правцем •

безазлени путник корача све смелије у светлост мећаве •

У мом селу снеј је шойлији • речиији

управо сада и тамо небо овако свечано пршти •
класићи ме дозивају нечујним крицима •
са висине обилазим забељене крајолике •
жубор студеног кладенца •
препородиће ме знани укус •
облачак сам који брунда • благо тртља • певуши •
на свим језицима тог широког света •
испод мене •

Ходачи

Мраз се наругушио
на најслабије у колонама синова.

Отац пробија планине,
отац премошћава кланце,
док ти, Оче, лењо гледаш.

Ноге једнаестогодишњака нејаке.
Озебли стомак ломи.
Сваки тренутни сан
носи ујед вечне песме.

Батине су благи подстрек
да се искобељаш, Милораде.

Моја леђа нису импровизоване санке.
Челична воља бичује сметове.
Као сени газимо по међупростору.
Одморишта су лажа,
ход је истина.

Југ је почетна станица твог одрастања, зелени царевиху.
Стари родитељ тек помагач.
Освојићеш младе године,
испунићеш запис у другом повлачењу.
Не овде.
Не сада.

Песник егзодуса

коси призори буде несугласице
на врху језика, у помереној жижној тачки
неверица – куда заоштрене браде
дубље у себе – тесно, загушљиво
један је наум, облици се множе
у разливени свршетак

треба именовати мистично свратиште
што грчи блиставе умове
одсеца језике жар-птицама
пераја златним рибицама
ломи очњаке вуковима и псима

себе изложити јези препричавања
враћања у срж, одвођења до царине времена
раскусуравати се с фразама
укалупити Роршахове мрље
по телу, по сећању, по речима

над задатком заустављања белина црним строфама,
преображеним визијама, ожиљцима
Песмотралац неће поверовати у истину маленог знака
већег од илузије мојих сабораца

а не може се стати у сред речи
кад ме »све ране света боле«

стратегије превазилазе мој инструмент
лирски вибратор утученог кастрата
којим би од бојишта приче
омео хијене и вране

Регрути

*Рејрут Бранислав или Живојин,
Можда Гојко, Павле, Радован, ипак Јован,
Сава, Бољуб, Божидар, Миодраћ,
А да није Васо, Пећар, Драјиша,
Биће ипак Живорад, Драљуб, Светозар,
Сећам се да је био Душан,
Ма име му је Милан, сигурно Милош,
Конечно, Веселин, Вељко, Остоја,
Да, Борђе...*

Новајлија у животу,
Прекаљени стрелац, бомбаш, коњаник,
Мајстор рововског ратовања,
Препада из заседе,
Редак обешечака,
Омиљен у чети...

Милоје
у отрцаним опанцима,
хиљаде већ километара ове земље дивило се
вештини марширања,
пешадијској бандоглавој упорности,
иако се само привици смењују...

Десимир

Правим одступницу
Скупљени желудац
Гнојни чиреви по кожи
Послушан сам, ипак
»Познаје ли заклетва границе?«

Радосав

усијани поглед узданице
спржиће мраз, раздробити лед
»Само напред, јуначе, верујем ти«
подстиче ме безбради официр,
зеленији од мене,
одлучнији, луђи

Милосав

»Господине поручнике, рачунајте на моје тврдо тело,
као мост преко мочваре, свагда!«

Добривоје

само крај је отопљен, пожељан
ка тој ситој самоћи
као разиграни срндаћи
заједно, под заклетвом, без страха

Каплар

Планина Ком, дубоки минус,
озебле ноге покреће препотопска воља,
аватаре сломљене земље
чувају џакови и крпе.
Може ли их груба официрска љубав
принети твом милостивом погледу?!

Котрљамо се, клизимо између магле и ноћи,
усплахирене Цијевне и затомљених звезда,
узимамо последње следовање смисла.

Људски зид подупиरे планине историје.
Да се не обруше у Пандорину провалију.
Одупрети се немани слатког сна.
Уморни отпор до варљивог сунашца.
Палацавог месеца.
До првог проширења.
Снежне пустиње – ваздушне бање.

Ножице ће се раскравити, појурити, полетети,
до Скадра, Фијера, Војуше, Драча, Валоне.
Ка леденој киши Вида, »нове обећане земље«.
Босоноги халапљиво на примамљиве трикове опсенара.

Бунцање

У сваком Твоје изображење, Твоја икона.
За сваког моја љубав снажнија, а немоћнија.

Аријелов кореограф оживеће их у угрејаном загрљају.

Завршни спектакл

Пушке у руке!
Истрајност у кости!
Орлове у срце!
Ка лукама реанимације!
»Балет почиње.«

*Ансамбл од 33143 српских дечака • Виртуозно по легеном
иодијуму • Под рефлекторима дежурних хроничара •*

*Клизавим џланинским жицама • Заобилазницом • До себе
освећених • Новорођених •*

Историограф

Вековима погрешна интонација
Промукли су твоји извори.

У мом трбуху горе ненаштимани инструменти,
Нераспевани тонови,
Узнемиреваш суседства,
У унутрашња ткива увукла се језа случаја
Сулуде »књиге староставне«.
Прешироко и за мене.

*Куда, куда?
Анђели већ смрде на баруџи.
Само слике не шруле.*

Ти ниси штала бесловесних јагаћаца,
Ни музичка кутија мојих озарења.
У твојој ватри, води,
На твоје небу, тлу
Опште надигравање.
Стих је кркљање и завијање.
Само се победнички нотни запис преписује.

*Овамо, овамо?
Појем...*

Гледај у разливени лик.
Кроз време иза твог видокруга.
Наоштри слух за нерођена ћутања.

Појда којег си одгурнула.
Човека којег си презрела.

*Кадионице ѿоре, ѿоре?
Гореће!
Помилуј!*

Болничаркама

Жмиркавим звездама полегла ноћ.
Сутра, верујем, родиће лимун жут дан.
Интимни нови светски поредак
У лековитом мирису тамјана.

У мени снага, исконска и врела.
Прислоним уво на земљу,
Ослушнем помицаје.
Ратница, неговатељица, преткиња.

Добри Аријел доноси изгорели списак.
Почињем прозивку из дубине памћења:
Анка Ђуровић Црвенчанин?
Надежда Петровић?
Делфа Иванић?
Нети Мунк?
Мага Магазиновић?
Љубица Луковић?
Боса Ранковић?
Касија Недић Милетић?
Мабел Ен Сент Клер Стобарт?
Катарина Штурценегер?
Елза Инглис?
Лејла Пеџет?

?

?

?

Један глас се раствара у њихове поздраве.
Јубилеј нежних руку, беле љубави.
Погана историјска уста ућуткана.
Научни скуп о непорецивости воска.
Свеће ноћас пламте, мој Аријеле...

Косац

Гутати пљувачку, превидети покошено поље,
Надгледао сам ту тишину,
у хроничној костобољи становања.
Пљунути у огледало
да би се узбрдо косило,
могло у сваки наредни дан, секунд.

Уместо једног остаће
изуједана имена
непрестани свраб.

Аријел

*био је то рођачки џрејад
сџара џрича о џосџројењима
временом акџери се множе
џребало је саџедатџи сва џудска лица*

Косац

Вода ће угасити, спрати,
потопити, претворити...
Блиска матица кроз планине.
Кап по кап из тла из неба.
Укруг, округ...
Носећа Сава.

Аријел

*вајире међушћим јоре, јоре
крв ујорно јубри расшине
зјушњава видик
шереи нейохранених косицију*

Косац

Нагутах се дима изгорелих војних мапа.
Немам више поверења у картографске знаке.
Историјски атлас ограничава
прешироки људски замах.

Аријел

*бишћина прича ојасна истина
како окончаићи без жриве
и човека, пошом, у шраву
код косца сви законаче*

Доушник

Ти ниси песник бога Марса,
само сведок расутог племена
нових стигмата
на рахитичним зглобовима.

Ово није твој драмолет,
већ ратничка моба,
да би прехранио нерођени пород,

суседног жетеоца, радника, чиновника,
носиоца бакље других боја,
који ће једном поносно држати пест.

Ти си кмет страшног надахнућа,
у њему ће сагорети твоје слово,
једино ти досуђено,
мада се до последње капи мастила,
трудиш да га се ослободиш.

Не певај о мегдану, егзодусу,
већ о костимираном рађању из ватре.

Док пловиш галијама,
на таласима ближњих
како урушише царства.

Везисти

Мраз нас скућља мада ноћ је ведра.

...

Месец мази наше пошљике.

...

Поноћ у разливено жуманце.

...

Лица пејава, ољушћена, зјужвана.

...

Поцејан сџрах, најојена џуја, окошћали умор.

...

Конак – лед и језа лојорске вајре.

...

Сџање сџвари: џонори Албаније, минус јо.

...

Оружана неизвесноћ јануара 1916.

...

Вукови у шумама, ушима, їрудима.

...

Празна одмеравања до мора, коїна.

...

Овде се їромко їсује.

...

Свака їранайа, бојева бомба, шрайнел

...

Значи ойкидање.

...

У центрили деценијама

Оглувели савезници.

Телефонисти, упорно,

сазвежђу Андромеда,

наредном столећу:

Положај је ово вучји.

...

За земљу, не за ойсену.

...

Раїници су косїури.

...

Заїраће їо калдрми.

...

Грумен їозлаїиїи.

...

Изнеће нови савез.

...

Пажљиви слушаоци на друїој временској линији,

...

Молим їријем извешїаја.

Дневник о песнику

привиђа ми се опет још дише
до мене кроз сламку бори се с анђелима
пред повратак у вечну Итаку
та вера још преостаде
када видесмо Троју
и видесмо све суревњиве птице
тужне воћњаке, влажне облаке
од образа девица
и дубље сазнасмо ствари
о којима ни слутили да се знати могу
уместо лаке мисли – бременита прича
то нико више чути не сме
да ми је да сам ваздух
онако разређен као са планине
па да померам нежне жилице трава
и да га оживим писменог међу нама
да у песму увуче потмула дозивања
и мало нове речи из нас
он – песник на бојишту – мајор у поезији
који ме оживљава.

Пробој

Колико још?
До црне линије фронта
Моје животне линије
Она пресеца маглу
Надања да ће урези на длану
Поново бити пуни завичајне црнице
Натопљене течношћу неизбежне чељади

Црвени див појешће сав хоризонт
Продираћу, једним замахом
Овог ужареног септембра 1918.
Пробићу челичне окове
Ка себи само у једном правцу
Макар ме плаветнило згромило, појело, одувало
Макар био осуђен на вечно порицање
Ревносних записничара

Видовдан

Погледај јато своје, Аријеле.
Без скраме на очима.
Твоји трептаји, жмиркања тамо –
Прекиди, обрти, расколи овде.

Говоре истим надањима.
Граде кулу од убогих тела.
Вишу од сваког светнионика.
Заслепљујућег.

*Човек је шек камен
У швом трађевинском подухваћу.*

Воле, воле, угледај,
С оружјем, без оружја.
»Наслеђе је резиме претходника.«
Траума је спона с потомцима.
Само прати, увеличај!

*Човек је шек буба
Под швојом челичном чизмом.*

Бди над њиховим растрзаним сном.
Кула ће искупити
Сваки погрешни потез.
Надвисити сваку одузету коту.

*Човек је шек ѿрце
На еѿохалним веѿровима*

Осмотри ту љубавну недођију.
Све је трава једног домаћинства.
Њихов вид избистри.
На Празник пркоса и издаје.

Дописница

Крстовдан.
Помолих се Богу.
Колико се може. Скромна трпеза. Овде, далеко.
Редов набавио неку »шљиву«. Наздрависмо распећу.
Позваше на стражу. Смена очевидаца солунских ноћи.
Три новопечена поднаредника.

*Не сеци косу. Не ѿрди лице. Не коѿај очи.
Одоли. Буди ѿлави сан камени. У нашим ѿрудима.
С њиме на дно Нице ѿаклене. Незасиѿше. Оѿеване.
Оѿворисмо кайѿију.*

Твоји сердари Љубомир, Миломир, Тихомир

Ратник-Одисеј

Брате Миле,
»С ког краја сад да почнем?«

Вијена наших насукања.
Нема изласка на слободну пучину.

И мада добровољно мењам оружје, упориште и мету,
Сада у Првој добровољачкој дивизији,
И мада се борбене криве рачвају,
Галиција, Добруца, Солунски фронт,
Нисам обесхрабрен, изгубљен.
И мада су чула пометена,
Бесарабија племенита, дарежљива, питома,
Као призори детињства, као завичај,
Којем се померају границе, мењају имена.

Јасно чујем позив предака.
Али у ком правцу уперити?!

Архангелск, ледени океан, Енглеска, Француска, Италија,
Солун, Микра, Бродови неизвесности, немира, мокре
душе...

Јарослав, Вјатка, Сибир, Перм, Омск, Томск, Краснојарск,
Иркутск, Бескрајна тајга, мећаве зебње, у чији упадосмо
век...

Манџурија, Хабрин, неки чудни јапански гостољупци,
Сингапур, Цејлон, Црвено море, тај неугодни Синај,
Морепољчев сан, жега штипа, по чијим заплонисмо
водама, по чијим надама?

Колебаћемо се, осипати, лутати...
Бели, црвени, бели, црвени...

»Сав свет лудоваше као у делиријуму...«
Сав свет злостављаше...
У смраду запаљивих идеја...

Бићемо гладни, мрцварени, изиграни...
Изгубићу косу, вид, заборавићу научено...
Уронићу у блато свом силином...
Туђе воље, наредбе невидљивих официра...
Ово врлудање увукло се у огрубелу кожу.
Ломићу се, повлачити, одустајати...

Из ланаца у повратак...
У свечаним ритама, принудни ходочасник...
Загрљен стрепњом да краја нема...
Безименим губљењима, изненађењима...
Који год избор начинио...
Мени ускраћеном да будем...
Изговорим, живим и када нестајем...
И када гинем...
Стопу по стопу...

Нисам ратоборан, озлојеђен...
Иако сенка, мада ратник...
Резервна пушка да ме искупи...
Да ти се вратим...
Да одспавам...

Како се ових дана зове наше родно место?
Твој Раде

Солунац говори

Шта ја знам?

Што мене питаш?

Ево, верујем у ову кап истопљеног снега,
голи ножни палац,
и кад ме љути,
и кад је излишно,
и кад му се с муком повинујем.

Од овог часа, ево,
верујем у све на хоризонту:
У себе...
У било шта...

Бодрим ислужене и оловне сапутнике:
Преко неопојаних је морало.
Гоњење, повлачење, лутања,
пре или касније,
сви тако, истом пртином...

Опслужујем магле сиве, црвене, плаве,
дуге зиме, трулежна лета,
себе у рову, у јарку,
тако је то...

Ево, од Скадра, већ други пут загрљеног,
споменик пропалим усхођењима,
не разазнајем пределе...
не одузимам звезде...
мада нисам нишчи духом...

Своје године, на пример, бројим на даљину,
у дневничким белешкама оног трапавог ђака,

тамо, крај ватре,
у ово наше лудило уђе са задњег улаза,
али куражан да из слова изађе,
да се из јаслица извуче,
само да нигде не задоцни,
велим му да је за селидбу рано...

Ето, боли ме његово одрастање,
У гомили уморних...

Видим ја, мада не повезујем сасвим,
те његове науке не допреше до
ствари ових, изван повеза преко очију, уста,
промрзлина, маршева...

Ако ојача, само ако претрчи преко хорди авети,
исписаће нове дефиниције, тезе, шта ја знам,
наденуће нашим стварима друга имена,
тачнија, дубља, праведнија...

Утиснуће у то његово учење о телу и души,
шта ја знам,
појасниће белом свету, Аријелу, мени,
да се нисмо залуд тискали,
кроз теснаце Господње,
ми, шегрти, посиљни
Благог Гаврила,
Великог Косца.

Војник сумира након рата

У бразди на челу скупили се све несанице:
Помислих: дубља је од Јониног кита!

Умем ли још да спавам
у историјском ждрелу?!
У подмуклом ожиљку под ребрима
Наталожиле се прљавштине
Века у ком сам рођен
На милост кажипрсту по војним картама,
Овог у којем нећу умети да прочитам
Усеке мојих победа, пораза.
И малене душе, временом заражене,
Коју ти остављам у наслеђе,
Сине мој.

Хроничар

Једно ће зрно горушично да се измигољи из аката
Глагољивих другова и браће мојих деценија:
Посадићу то семе
Дубоко у црном мастилу
Да израсте у дрво за небеске птице.
Певајте ојело накићеном љаиру,
Пошойте Леиу у ову љлаву љесму,
Свечану љробницу из које ћу да васкрснем.

Војник друге зиме

Знам ја што си ме повео ка том седефу у предвечерје,
светлуцавом од имена и лешева.
Мислиш да ми је мисао празна,
уџбеник гакање гусака, срце рибизла,
да не знам да промуцам слова.
Нашао сам и ја у тој шкољки од мора и свода
зрно једно неизбрушено.

Залепило ми се за леву преткомору:
у песми да заокругли, да полети,
Оче мој.

Трећепозивац – коначни обрачун

У пробој бисмо овог септембра –
То је слутња метка, корак само један,
Корак према себи.
Отврдле су јагодице, ђонови искрпљени,
Пушка као срце пулсирајуће бритка
За пуцање у огледало са мојим ликом.
Ипак, »брига једна зором
Ко целат нас буди.«
Страх да ме траве неће препознати,
Нити змија што испод прага превија;
Страх што надлеће ми анђео смрти,
Виталан и наметљив,
Ко опело што ремети,
У ову рану зору, у овој старој земљи,
На Добром пољу – мекој постељи за сиромаше.

Крстоноситељка

На прозору две сенице ћућоре.
Једна носи објаву мајке.
Друга приповеда о жени с мачем.
Обе певају о РАЂАЊУ,
Тихом и тајанственом.

*Исти рефрен – једнак слој:
РОДИТИ.*

Биџи на земљи, у блаџу се џући.
Биџи земља, из земље изићи.
Трчим на нишану.
Чекам на оџиџиџу.

Пушконосац ради врлој мајчинсџва,
Земљорадница ради родослова,
Жрџва је моје РАБАЊЕ, моје семе.
РОБЕЊЕМ џосџајем царица рана.

Можда џо није храбросџ.
Смрџ је расџуџџена боџиња на џројланку сџраха
НЕРОТКИЊЕ која рађа за друџу.
Крсџоносне смо обе –
Једна с џојледом у земљу
Друџа окренуџа цеву.

Обе преблизу и предалеко:
Ако не усџем, жрџву неђу досџићи,
Превидеђе ме анђео с хроничним мениџиџисом
од џрљаве људске џрашине.
Ако изџубим, ожиљци ће цареваџи.

Чуј ме: Говорим последњим метком
И првом браздом!

Утуљени посредник

Тамо далеко, Маринковићу, где смо се затекли
или ближе него што помахнитале диверзије
могу да одбаце
само тамо води пут

можда ће са наших промуклих страница
једном склонити прашину
подрума, тавана, мемљивих собичака

можда не окриве наше погрбљене реченице
недопадљиве мемоаре
за изгубљене одбране
већ коригованих граница

Тамо, далеко, на другом крају stoleћа
у речима зановљеним, певљивим, памтљивим
њихова сећања коначно ће се невина вратити
као и земља с које се сурвасмо
у ову грубу анонимност

*Твоја елеџија, Борђе, усуд сеоба,
Запљурених имена у меморијалним погземљима.*

Нововековни ратник

Светли наслеђени немир.
Негде, у подножју овог магловитог дана,
претрајао цео век у мени,
као у запису.

Врхове чизама могу да назрем,
трагове златног блата за собом остављам и ја,
док звуци гребу одећу, косу, уши, сећања.
Прегласне су трубе у ери рибе.

Мученици сутра неће носити буктињу.
Распричану тугу утишавају деценије.
»Кроз пало време историја храмље«.

Неко ће зидовима изнова копати очи,
Гранит окопавати.
Славно је само сунце.

*Аријел, међу њим, слуша индијо децу иза мајке,
маме ојрубеле њасује,
можда одјонејну и црна слова.*

Губим их у светлећим натписима
мученички, славно.

Аноним

Био сам ний, несћашни извиђач,
Лет ми је усћорен над ѝровидном водом.
Нека тежина вуче на доле.
Чуо сам ѝласове, расуће, ѝлаве,
Тужбалице од сланих костѝију,
Небеснице су сјајно зажмуриле
Да бих се оријентѝисао.
»Свеѝлостѝ која сѝиже до нас,
Долази са уѝашене звезде.«
Хоћу ли уѝећи овој ноћи,
Луѝању велике душе ѝокојника?!
Хоћу ли одрицаѝи ѝесми, оѝежалим крилима,
Шѝо све јаче вуку ка дубини воде,
Као у висину?!

Косац

Марширају ови неслучајни дани,
са сланом капљом на испуцалим уснама,
ослушкујем псе трагаче и чизме кроз стене.
Мој повратак је у мом почетку.
(Мада ми се чинило да је уроборос,
утеха коју ћу да живим.)
Круг је златна омча око врата.
Но, почетак увек другачији,
само налик срећи из које сам се покренуо.
Од тада задихан и загрцнут на својој узбрдици.
Све знање се свело на веру у ове шаке,
не у хоризонт међу прстима.
Запиши у уѝбеник, распевани Аријеле
На анонимном језику:
Не умем да се не сећам.

Аријел

доскојним најевом испраићу овај век
још једној нејожељној іостіа у кући
ошворићу ірозоре да се іростірем да испарим
али видик у мени – сажетіа іодишња доба
јауци, іримасе, млада лица, сиромаси
карикаіуре слова које скривају милосі
елеіичне маіле и воде ілаве... слане
за мирис іокошене свеже іправе
за боје јесењих ружа и воћњака
за косача наділанинских іроіланака
за руку која ће іа іомиловаіи іо смртіи.

Књижевна награда »Новица Тадић« 2018

Библиотека ПРИСУСТВА

Књига прва

Јана Алексић

АРИЈЕЛ АНОНИМ

Издавач

Завод за проучавање културној развјика

За издавача

Др Вук Вукићевић

Редакција

Др Недељка Бјелановић

Младен Весковић

Миломир Гавриловић

Др Владимир Коларић (секретар)

Никола Маринковић

Др Драјан Хамовић

Ликовна опрема

Факултет и примењених уметности

Тираж

300

Штампа

Решро принт доо

Београд, 2018

CIP - Каталогизација у публикацији -
Народна библиотека Србије, Београд
821.163.41-1

АЛЕКСИЋ, Јана, 1984-

Аријел Аноним / Јана Алексић. - Београд : Завод за проучавање
културног развитка, 2018 (Београд : Ретро принт). - 78 стр. ; 21 см. -
(Библиотека Присуства / [Завод за проучавање културног развитка] ; књ. 1)
Тираж 300.

ISBN 978-86-81529-67-6
COBISS.SR-ID 265471244